

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

(найменування центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки)

Національний університет «Запорізька політехніка»

(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра «Міжнародні економічні відносини»

(найменування кафедри, яка відповідає за дисципліну)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан ФЕУ

Владислав КОРОЛЬКОВ

2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 19 «Міжнародні економічні відносини»

(код і назва навчальної дисципліни)

спеціальність 073 «Менеджмент»

(код і найменування спеціальності)

освітня програма (спеціалізація) «Менеджмент організацій та адміністрування»

(назва освітньої програми (спеціалізації))

факультет економіки та управління

(найменування інституту, факультету)

мова навчання державна

2022 рік

Робоча програма дисципліни «Міжнародні економічні відносини» для студентів
(назва навчальної дисципліни)
спеціальності 073 «Менеджмент»,
освітня програма (спеціалізація) «Менеджмент організацій та адміністрування».
(назва освітньої програми (спеціалізації))

« 28 » 06 , 2022 року - 11 с.

Розробники: Микола Ситников, доцент кафедри МЕН, д.ф., доцент
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри «Міжнародні економічні відносини»

Протокол від « 28 » 06 2022 року № 13

Завідувач кафедри «Міжнародні економічні відносини»
(найменування кафедри)

« 28 » 06 2022 року

(підпис)

(Емілія Прушківська)
(прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки та управління
(найменування факультету)

Протокол від « 29 » 08 2022 року № 37

« 29 » 08 2022 року

Голова
(підпис)

(Владислав КОРОЛЬКОВ)
(прізвище та ініціали)

Узгоджено групою забезпечення освітньої програми «Менеджмент організацій та адміністрування»

« 29 » 08 2022 року

Керівник групи

(підпис) (Тетяна ПУЛІНА)
(прізвище та ініціали)

*Якщо дисципліна викладається невідпускною кафедрою

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів –4	Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування (шифр і найменування)	нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність 073 Менеджмент, освітня програма (спеціалізація) Менеджмент організацій та адміністрування (код і найменування)	Рік підготовки:	
Змістових модулів –2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання ---		Семестр	
Загальна кількість годин - 120		4-й	4-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,93 самостійної роботи студента – 5,06	Освітній ступінь: бакалавр	год.30	год.6
		Практичні, семінарські	
		год.14	год.2
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		год.76	год.112
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 57%

для заочної форми навчання – 7,14%

1. Мета навчальної дисципліни

1.1. Мета вивчення навчальної дисципліни: надання знань про закономірності функціонування і розвитку міжнародних економічних відносин, ринкової системи, формування сукупного попиту та пропозиції у міжнародному масштабі, тенденції розвитку міжнародних фінансових ринків, структуру регулювання міжнародної економіки, сутність, механізми, форми та етапи розвитку міжнародних економічних відносин, вивчення та визначення факторів які впливають на динаміку, ефективність та розвиток цих процесів.

1.2. Завдання навчальної дисципліни: вивчення теоретичних підвалин і концепцій міжнародних економічних відносин, аналіз макроекономічного ефекту економічної діяльності, їх впливу на розвиток економіки України й країн світового господарства в цілому; визначення механізму організації, перспектив розвитку і оцінка поточних та перспективних світових

економічних відносин між країнами, між Україною і окремими країнами та регіональними інтеграційними угрупованнями.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати:

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях та розуміння професійної діяльності.

ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК7. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК14. Здатність працювати у міжнародному контексті.

Спеціальні компетентності:

СК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.

СК11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

СК14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.

СК15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички

2.Очікувані програмні результати навчання:

ПРН2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПРН4. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.

ПРН15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності

3.Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи, побудова та функціональні взаємозв'язки міжнародних економічних відносинах.

Тема 1.Функціональні взаємозв'язки та побудова міжнародних економічних відносин .

Вступ до дисципліни. Структура міжнародних економічних відносин . Попит та пропозиція в міжнародній економіці. Міжнародний розподіл факторів виробництва. Світовий ринок та міжнародний рух товарів. Світове господарство та міжнародний рух факторів виробництва. Структура . Міжнародні економічні операції. Взаємо зв'язок економічних секторів .Потоки руху грошей. Групи країн в міжнародній економіці.

Тема 2 .Класичні і альтернативні теорії та загальна рівновага у міжнародній торгівлі.

Меркантиліська теорія. Теорія абсолютних переваг. Теорія порівняних переваг. Теорія співвідношення факторів виробництва. Парадокс Леонтьєва. Розвиток класичних теорій міжнародної торгівлі. Теорія специфічних факторів виробництва. Вплив міжнародної торгівлі на доходи. Ефект масштабу та недосконала конкуренція. Теорія внутрігалузевої міжнародної торгівлі. Теорії попиту та реверсу в міжнародної торгівлі. Стандартна модель міжнародної торгівлі. Теорія загальної рівноваги. Розвиток сучасної міжнародної торгівлі та інструменти її аналізу.

Тема 3. Тарифні методи регулювання міжнародної торгівлі.

Свобода торгівлі і протекціонізм. Роль держави в міжнародній торгівлі. Інструменти та характер торговельної політики. Мита та митні тарифи. Види та рівень мит. Тарифна ескалація. Економічна роль тарифів. Вплив тарифів на економіку малої та великої країни. Специфічні випадки тарифної політики. Оптимальний тариф, тарифна квота та експортний тариф. Аргументи за і проти тарифів

Тема 4. Нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі.

Кількісні обмеження. Вимір нетарифних методів. Квотування та ліцензування. «Добровільне» обмеження експорту. Приховані методи торговельної політики. Види прихованого протекціонізму. Фінансові методи торговельної політики. Субсидії, експортні кредити, демпінг. Позаекономічні методи регулювання: торговельні договори, правові режими .

Тема 5. Міжнародна торгівля послугами.

Міжнародні угоди у сфері послуг. Торгівля товарами і торгівля послугами. Класифікація послуг. Теорії та масштаби міжнародної торгівлі послугами. Послуги міжнародного транспорту. Міжнародні транспортні операції. Транспортні витрати та розташування транспортних підприємств. Міжнародні поїздки, їх види та облік. Державне регулювання міжнародної торгівлі послугами. Регулювання доступу на ринок. Обмеження на використання національного режиму.

Змістовий модуль 2. Міжнародний рух факторів виробництва та міжнародне інвестування.

Тема 6. Міжнародний рух капіталу.

Теорії руху факторів виробництва . Мобільність факторів в теорії порівняних переваг та теорії співвідношення факторів виробництва. Взаємозв'язок міжнародної торгівлі і руху факторів виробництва. Форми міжнародного руху капіталу. Міжнародні корпорації. Форми міжнародних корпорацій. Трансфертні ціни. Міжнародні позики та кредитування. Інструменти міжнародного кредитування. Міжвременна торгівля та оцінка обсягів міжнародного кредитування.

Тема 7. Міжнародне інвестування.

Міжнародні інвестиції. Правило Вальраса. Прямі іноземні інвестиції. Суб'єкти вивозу капіталу. Причини прямих іноземних інвестицій. Оцінка обсягів, економічні ефекти та державна підтримка прямих іноземних інвестицій. Портфельні іноземні інвестиції. Види та причини іноземних портфельних інвестицій. Оцінка обсягів портфельного інвестування.

Тема 8. Міжнародна міграція робочої сили.

Теорії міжнародної трудової міграції. Види трудової міграції. Економічні ефекти міграції. Масштаби та напрямки міграції робочої сили. Кількісні показники, масштаби і напрямки міграції. Державне регулювання міграції. Механізми контролю міграції. Регулювання імміграції. Стимулювання рееміграції.

Тема 9. Міжнародна передача технологій.

Теорії впливу технічного прогресу на міжнародну торгівлю. Міжнародний рух технологій. Модель технічного прогресу та технологічних розбіжностей. Цикл життя товару в міжнародній торгівлі. Механізми міжнародної передачі технологій. Правові форми захисту технологій. Форми передачі технологій. Торгівля ліцензіями. Оцінка обсягів передачі технологій. Міжнародна технічна співпраця. Програми технічної співпраці та механізми технічної допомоги. Державне регулювання передачі технологій. Причини обмеження та механізми регулювання передачі технологій.

Тема 10. Міжнародна економічна інтеграція.

Розвиток інтеграційних процесів. Передумови, цілі та завдання економічної інтеграції. Типи інтеграційних об'єднань. Етапи інтеграції. Інтеграційні альянси. Принципи оцінювання інтеграції. Статичні і динамічні ефекти інтеграції. Ефект створення та відхилення торгівлі. Теорія «другого кращого». Західноєвропейська інтеграція. Етапи формування. Єдиний внутрішній ринок ЄС. Механізми управління ЄС. Спільні політики ЄС. Відношення з третіми країнами. Економічний і валютний союз.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лк	пр	лаб	інд	с.р.		лк	пр	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи, побудова та функціональні взаємозв'язки в міжнародних економічних відносинах.												
Тема 1. Функціональні взаємозв'язки та побудова міжнародних економічних відносин		2	1			8						11

Тема 2. Класичні і альтернативні теорії та загальна рівновага у міжнародній торгівлі.		4	2			8		1				12
Тема 3. Тарифні методи регулювання міжнародної торгівлі.		2	2			8		1	1			11
Тема 4. Нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі.		4	1			8		1				11
Тема 5. Міжнародна торгівля послугами.		4	1			8						11
Разом за змістовим модулем 1		16	7			40		3	1			56
Змістовий модуль 2. Міжнародний рух факторів виробництва та міжнародне інвестування.												
Тема 6. Міжнародний рух капіталу.		4	2			8		1	1			12
Тема 7. Міжнародне інвестування.		2	2			7		1				11
Тема 8. Міжнародна міграція робочої сили.		2	1			7						11
Тема 9. Міжнародна передача технологій.		2	1			7						11
Тема 10. Міжнародна економічна інтеграція.		4	1			7		1				11
Разом за змістовим модулем 2		14	7			36		3	1			56
Усього годин		30	14			76		6	2			112

5.Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Функціональні взаємозв'язки , теорії та загальна рівновага у	2

	міжнародній торгівлі.	
2	Тарифні та нетарифні методи регулювання міжнародної торгівлі.	2
3.	Міжнародна торгівля послугами. Міжнародний рух капіталу.	2
4.	Міжнародне інвестування.	2
5	Міжнародна міграція робочої сили	2
6	Міжнародна передача технологій.	2
7	Міжнародна економічна інтеграція	2

6. Теми практичних занять

Не передбачено навчальним планом

7. Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність, структура та особливості розвитку міжнародної економіки	11
2	Система міжнародних економічних відносин	11
3	Міжнародні торговельні відносини	11
4	Проблеми міжнародної міграції робочої сили	11
5	Структура та міжнародний рух капіталу	11
6	Особливості формування та функціонування світової валютної системи.	11
7	Особливості сучасних інтеграційних процесів	10

9. Індивідуальні завдання

Для студентів денної форми навчання – виконання індивідуального завдання згідно МВ до виконання самостійної роботи з дисципліни «Міжнародні економічні відносини».

Для студентів заочної форми навчання – контрольна робота згідно МВ щодо виконання контрольної роботи з дисципліни «Міжнародні економічні відносини» заочної форми навчання.

1. Особливості розвитку міжнародних економічних відносин в сучасних умовах.
2. Теоретичні концепції міжнародної економічної інтеграції.
3. Нетарифне регулювання міжнародної торгівлі.
4. Тарифне регулювання міжнародної торгівлі.

5. Сутність та еволюція міжнародних валютних відносин.
6. Розвиток міжнародної міграції робочої сили в Україні.
7. Передумови розвитку сфери міжнародних послуг в Україні.
8. Участь України в міжнародних торговельних відносинах.
9. Конкурентні переваги України на світовому ринку.
10. Особливості здійснення ЗЕД в умовах глобалізації.
11. Формування системи міжнародного фінансового менеджменту.
12. Проектування і адаптація організаційних структур управління міжнародною діяльністю підприємства.
13. Управління міжнародною комунікацією політикою підприємства.
14. Управління ціновою конкурентоспроможністю підприємства на зовнішніх ринках.
15. Особливості розвитку міжнародної економіки в сучасних умовах.
16. Теоретичні концепції міжнародної економічної інтеграції.
17. Нетарифне регулювання міжнародної торгівлі.
18. Тарифне регулювання міжнародної торгівлі.
19. Сутність та еволюція міжнародних валютних відносин.
20. Розвиток міжнародної міграції робочої сили в Україні.
21. Передумови розвитку сфери міжнародних послуг в Україні.
22. Участь України в міжнародних торговельних відносинах.
23. Конкурентні переваги України на світовому ринку.
24. Особливості здійснення ЗЕД в умовах глобалізації.
25. Формування системи міжнародного фінансового менеджменту.

10. Методи навчання

Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання:

- розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;
- пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;
- бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;
- ілюстрація для розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки);
- практична робота – для використання набутих знань у розв’язанні практичних завдань;
- аналітичний метод – мисленнєвого або практичного розкладу цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;
- індуктивний метод – для вивчення явищ від одиничного до загального;
- дедуктивний метод – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного;
- проблемний виклад матеріалу – для створення проблемної ситуації.

11. Очікувані результати навчання з дисципліни

Результати навчання з дисципліни «Міжнародні економічні відносини» деталізують такі очікувані результати навчання:

РН2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

РН4. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень.

РН13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.

РН15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності

12. Засоби оцінювання

Контроль знань студентів з дисципліни «Міжнародні економічні відносини» ґрунтується на застосуванні рейтингової системи оцінювання. Для визначення рейтингової оцінки курсу дисципліни «Міжнародні економічні відносини» поділяється на 2 основні змістові модулі, у межах яких розподілені теми.

Для студентів денної форми навчання засоби оцінювання.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на семінарських заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, правильності виконання практичних завдань та розрахунків, у тому числі запланованих на самостійне опрацювання студентом тощо. Проведення двох рубіжних контролів.

Для студентів заочної форми навчання засоби оцінювання: захист контрольної роботи, підсумковий контроль у формі заліку: тести, розв'язання задачі.

13. Критерії оцінювання результатів навчання студентів

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**, контрольні заходи включають в себе вхідний, поточний, рубіжний (модульний, тематичний, календарний), відстрочений, підсумковий та семестровий контроль, а також комплексні контрольні роботи та ректорські контрольні роботи. Система контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Управління якістю» включає в себе вхідний, поточний, рубіжний та підсумковий контроль. Також, за окремим наказом ректора, може проводитися ректорський контроль знань здобувачів вищої освіти.

Вхідний контроль проводиться на початку вивчення нового курсу з метою визначення рівня підготовки здобувачів вищої освіти з дисциплін, які забезпечують цей курс. Контроль проводиться на першому занятті за завданнями, які відповідають програмі попередньої дисципліни. Для дисципліни «Міжнародні економічні відносини» такою дисципліною є «Операційний менеджмент». За результатами вхідного контролю розробляються заходи з надання індивідуальної допомоги здобувачам вищої освіти, коригування освітнього процесу.

Поточний контроль проводиться викладачами під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Міжнародні економічні відносини» є: - відвідування лекційних та практичних занять; - систематичність та активність роботи на практичних заняттях; - виконання обов'язкових завдань самостійної роботи; - виконання індивідуальних дослідницьких завдань (за вибором здобувача вищої освіти або викладача); - участь в конференціях, конкурсах наукових робіт та інноваційних проєктів, олімпіадах.

** Положення про організацію освітнього процесу Національного університету «Запорізька політехніка» / Укладачі: В. Грешта та ін. НУ «Запорізька політехніка», 2021. - 41 с.

Для здобувачів вищої освіти **денного відділення** поточний контроль та оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за наступними напрямками: - робота на лекціях (присутність на лекційних заняттях, участь в експрес-опитуванні (тестуванні); участь у навчальній дискусії); - робота на практичних заняттях (присутність на заняттях, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни, усне опитування, тестування, рішення практичних задач, участь у навчальній дискусії, обговоренні ситуаційного завдання, участь у діловій грі, тощо). Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією під час проведення заліку і враховуються викладачем при визначенні результатів рубіжного контролю та підсумкової оцінки з дисципліни.

Рубіжний (модульний, тематичний, календарний) контроль – це контроль знань здобувачів вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Проводиться у вигляді модульної контрольної роботи або за результатом поточного контролю. **Підсумковий контроль** з дисципліни проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершених етапах за 100- бальною системою, національною шкалою та шкалою ЄКТС. 31 Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти.

Семестровий контроль з дисципліни «Управління якістю» проводиться у формі семестрового заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти. Завдання заліку включають теоретичні питання з курсу та практичне завдання. Підсумкова оцінка із дисципліни, яка виставляється в залікову відомість, є сумою балів за різні види навчальної роботи.

Після кожного змістового модуля проводиться рубіжний контроль, який оцінюється за 100-бальною шкалою.

Під час рубіжного контролю враховують наступні види робіт:

Найменування завдань	Кількість балів	Загальна кількість балів
тестування на рубіжному контролі	5	50
задача рубіжного контролю	15	15
завдання, тести, розв'язок задач за поточним оцінюванням	25	25
оцінка за самостійну роботу	10	10
Підсумок	x	100

Підсумкова оцінка за семестр визначається як середня двох підсумкових контролів за перший та другий змістовні модулі.

Залік проводиться за наявності незадовільної оцінки підсумкового модуля або за вибором студента та містить: теоретичне питання, тести, задачу.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види діяльності	Оцінка за шкалою	
	для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
60 – 100	60 – 100	зараховано
1 – 59	незадовільно	не зараховано

14. Методичне забезпечення

1. Комплект завдань для проведення вхідного контролю.
2. Комплект завдань для проведення поточного контролю.
3. Комплект завдань для підсумкового контролю.
4. Конспект лекцій з дисципліни “ Міжнародні економічні відносини” для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» денної та заочної форм навчання спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування / Укл. М.М.Ситников.– Запоріжжя: НУ «ЗП», 2019.
5. Методичні вказівки для проведення практичних занять з дисципліни “ Міжнародні економічні відносини” для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» денної та заочної форм навчання спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування Укл. М.М.Ситников. .– Запоріжжя: НУ «ЗП», 2019.

7. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни “ Міжнародні економічні відносини” для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» заочної форми навчання спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування Укл. М.М.Ситников. .– Запоріжжя: НУ «ЗП», 2019.

8. Методичні вказівки до виконання самостійної роботи з дисципліни “ Міжнародні економічні відносини” для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» денної та заочної форм навчання спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування Укл. М.М.Ситников .– Запоріжжя:НУ «ЗП», 2019.

15. Рекомендована література

Базова

1. Козак Ю.Г. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2019,400с.
2. Міжнародні економічні відносини та менеджмент в умовах посилення глобалізаційних процесів/ Бутко М.П. та ін.: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2017,528с.
3. Пати́ка Н.І., Мартинюк О.В., Кучеренко Д.Г. Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2017,506с.
4. Амелі́на І.В., Попова Т.Л., ВладимировС.В. . Міжнародні економічні відносини: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2019,256с.
5. Зінчук Т.О.,Ковальчук О.Д., Куцмус Н.М. Міжнародні економічні відносини та зовнішньоекономічна діяльність: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2017,512с.
6. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини / Козик Л.В., Панкова Л.А. Григор"єв Ю.Б. Босак А.О. Київ: Вінар, 2003. 308 с.
7. Козак Ю.Г., Лук"яненко Л.А., Макогон Ю.В. Міжнародна економіка: Навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, АртЕк, 2002. 347 с.
8. Румянцева А.П.Міжнародна економіка: Підручник/ Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка - 3. вид., перероб. і доп. Київ: Знання, 2006. 298 с.
9. Філі́пенко А.С. Світова економіка: Підруч. Для студ. вищ. навч. закл., що навч. за спец. "Міжнародна економіка"/ С.В. Головка (голов. Ред) - 2 вид. стер. Київ: Либідь, 2001.321 с.
10. Козак Ю.Г., Новацький В.М.Міжнародна економіка: Навч. посібник для студ. екон. вузів і і фак-тів/ Одеський держ. Економічний ун-тКиїв: Центр навчальної літератури; АртЕк, 2002.345 с.
11. Дахно І.І., Бовтрук Ю.А. Міжнародна економіка: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Міжрегіональна академія управління персоналом. Київ: МАУП, 2002. 267 с.
12. Школа І.М. Міжнародні економічні відносини: Підручник / Школа І.М., Козменко В.М., Бабінська О.В./ Київський національний торговельно-економічний ун-т / - Київ: КНТЕУ, 2003.234 с.
- 13.Міжнародна економіка: підручник / А. П. Румянцев, та ін. ; за ред. А. П. Румянцева.- 3-тє вид., перероб. і доп. – Київ, 2006. 365 с.
14. Міжнародна економіка: навчальний посібник / С. В. Фомішин, А. В. Рибчук, А. П. Румянцев, П. В. Гудзь. – Львів : Новий Світ-2000, 2011. – 446 с.
10. Горбач Л. М. Міжнародні економічні відносини: підручник для студ. вищих навч. закл. / Л. М. Горбач, О. В. Плотніков Розділ 3 Міжнародна економічна інтеграція – Київ, 2009.-С105-109

Допоміжна

- 1.Міжнародна торгівля: навчальний посібник/ Румянцев А.П., Башинська Г.І., Корнілова І.М., Коваленко Ю.О. - Київ: Центр навч. літератури. - 2004. 298 с.
- 2.Циганкова Т.М. Петрашко Л.П. Кальчеко Т.В. Міжнародна торгівля: Навч. посібник/ Київський національний економічний ун. Київ: КНЕУ, 2001. 348 с.

3.Сазонець І.Л., Джусов О.А., Сазонець О.М. Міжнародні фінансові інвестиції: Навч. посібник для вищих навч. закл./ Дніпропетровський національний ун-т . Дніпропетровськ: Видавництво Дніпропетровського національного ун-ту. 2006. 298 с.

4.Бойцун Н.Є. .Стукало Н.В.Міжнародні фінанси: Навч. посіб для студ. вищих навч. закл Н.Є., Дніпропетровськ: АРТ - ПРЕС, 2004.289 с.

5.Жукова Л. М. Проблеми реалізації економічного суверенітету в умовах глобалізації : [вплив глобальних тенденцій на економічний розвиток України] / Л. М. Жукова // Актуальні проблеми економіки. – 2017. – № 3 (189). – С. 61-69.

6. Кредитно-модульний курс з міжнародної економіки: навчальний посібник для студ. вищих навч. закладів / Ю. Г. Козак, Ю. В. Макогон, Н. С. Логвінова, М. І. Барановська ; за ред. Ю. Г. Козака, Ю. В. Макогона, Н. С. Логвінової. – Київ: 2008. 356 с.

7. Липов В. В. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації. 1. Вихідні засади геоekonomічного аналізу та прогнозування стратегії розвитку України в умовах глобалізації *Економіка України*. – 2018. – № 3 (676). – С. 21-35.

8. Міжнародні організації: кредитно-модульний курс : навч. посібник для студентів вищ. навч. закладів : рек. МОНУ / В. В. Ковалевський та ін. ; за ред. Ю. Г. Козака, В. В. Ковалевського, Н. С. Логвінової.- 3-тє вид., перероб. та доп. – Київ: 2011. 398 с.

16. Інформаційні ресурси

1. The world factbook [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/>

2. Official Journal of the European Union [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/>

3. European Commission-Enterprise and Industry [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ec.europa.eu/enterprise/policies/industrial-competitiveness/>

4. ECB: European Central Bank [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ecb.int/home/html/index.en.html>

5. European Commission: Eurostat [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home>

6. European Commission: Economic and Financial Affairs [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/economy_finance/index_en.htm

7. European Navigator [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ena.lu/>

8. World Economic Forum [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.weforum.org/en/index.htm>

9. A Single Market for Capital [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/internal_market/top_layer/index_42_en.htm

10. Bank of England [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bankofengland.co.uk/>

11. Europe-Policy areas: Economic and Monetary Affairs [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://europa.eu/pol/emu/index_en.htm